

जग्धौ सिद्धेऽन्तरङ्गत्वात् कितीति ल्यबुच्यते ।

ज्ञापयत्यन्तरङ्गाणां ल्यपा भवति बाधनम्¹ ॥ (म. भा. १. ४८४)

ति इति किम् ? अद्यते । किति इति किम् ? ²अत्तव्यम् ॥

लुङ्सनोर्घस्लृ । (३७/२४२७)

लुङि सनि च परतो³ऽदो घस्लृ आदेशो भवति । ⁴लृदित्करणमडर्थम् । ⁵लुङि — अघसत्, अघसताम्, अघसन् । सनि — जिघत्सति, जिघत्सतः, जिघत्सन्ति ।

[१६६] घस्लृभावेऽच्युपसङ्ख्यानम् । (म. भा. १. ४८४)

प्राप्ति⁶ इति ⁷प्रघसः ॥

घञपोश्च । (३८/३२३६)

घञि अपि च परतः ⁸अदो घस्लृ आदेशो भवति । ⁹घासः । प्रघसः । 'उपसर्गोऽदः' (३. ३. ५९/३२३५) इत्यप् ॥

बहुलं छन्दसि । (३९/३३९८)

छन्दसि विषये बहुलमदो¹⁰ घस्लृ आदेशो भवति । 'घस्तां नूनम्' (वा.सं. २१. ४३) । 'सग्धिश्च मे' (वा. सं. १८. ९) । ¹¹न च भवति । ¹²'आत्तामद्य मध्यतो मेद उद्भूतम्' (वा.सं. २१. ४३) । अन्यतरस्यां¹³-ग्रहणमेव कस्मान् न क्रियते, तदेवोत्तरार्थमपि¹⁴ भविष्यति ? कार्यान्तरार्थं बहुलग्रहणम् । घस्ताम् इत्यत्रोपधालोपो न भवति ॥

लिटचन्यतरस्याम् । (४०/२४२४)

¹⁵लिटि परतोऽदोऽन्यतरस्यां ¹⁶घस्लादेशो भवति । जघास, जक्षतुः, जक्षुः । ¹⁷आद, आदतुः, आदुः ॥

वेजो वयिः । (४१/२४११)

लिटचन्यतरस्याम् (२. ४. ४०/२४२४) इति वर्तते । वेजो ¹⁸वयिः आदेशो भवति अन्यतरस्यां लिटि परतः । इकार ¹⁹उच्चारणार्थः । उवाय, ऊयतुः, ऊयुः । पक्षे — ²⁰ऊवतुः, ऊवुः । 'लिटि वयो यः' (६. १. ३८/२४१३) इति यकारस्य सम्प्रसारणं प्रतिषिध्यते । 'वश्चान्यतरस्यां किति' (६. १. ३९/२४१४) इति ²¹वकारो विधीयते — ववौ, ववतुः, ववुः । 'वेजः' (६. १. ४०/२४१५) इति सम्प्रसारणं न भवति ॥

1. के पुनरन्तरङ्गाः । हित्वा । दत्त्वा । उक्त्वा । त्वदीर्घत्वशूङ्गविटां विधयः । सन्धाय । विहाय । विधाय । प्रदाय । तिपुद्गयि । प्रक्रम्य । आपृच्छय । प्रदीव्य । प्रपठय । अद्यात् । कितीति किम् । अत्ता इत्यधिकम् क. ड. इ. फ. ग. 2. अत्ता क. ड. 3. अदेः क. ह. 4. लित्करणम् ड. 5. लुङि नास्ति क. फ. 6. प्राश्नाति ह. 7. प्राघसः ह. 8. अदेः क. ग. ह. 9. प्रघासः फ. 10. अदेः इ. फ. अदो नास्ति क. 11. इह न भवति क. इ, न भवति व. ह. 12. अत्तामद्य ड. 13. °ग्रहणमेकस्मात् फ. 14. अपि नास्ति फ. 15. अदेः घस्लादेशो भवति लिटि परतः अन्यतरस्याम् क. 16. घसादेशः ह. 17. इह न भवति इत्यधिकम् ह. 18. वयिरित्ययमादेशः क. 19. उच्चारणार्थम् ग. 20. उवाय इत्यधिकम् क. 21. यवकारौ विधीयते इ, यकारश्च वकारो क.